

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від 06 травня 2020 р.

№ 29/1

Щодо проекту Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони водних біоресурсів та середовища їх існування (реєстр. № 2765)

Комітет з питань екологічної політики та природокористування розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони водних біоресурсів та середовища їх існування (реєстр. № 2765 від 16.01.2020 р.), внесений народними депутатами України Маріковським О.В., Овчинниковою Ю.Ю., Бондаренком О.В. та іншими народними депутатами України і відмічає.

Як зазначено у пояснювальній записці, метою прийняття проекту Закону є сприяння раціональному використанню і охороні навколишнього природного середовища, створенню більш ефективного механізму щодо припинення порушень вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища та усунення їх негативних наслідків.

Проектом Закону пропонується посилити відповідальності за порушення громадянами та посадовими особами правил використання водних біоресурсів та порушення умов та середовища їх існування, а саме:

- 1) експлуатації на водних об'єктах водозабірних споруд, не забезпечених рибозахисним обладнанням;
- 2) вимог щодо охорони середовища перебування і шляхів міграції, переселення, акліматизації та схрещування диких тварин;
- 3) обсягу затверджених лімітів (квот добування (вилову), часток (добування (вилову) та нормативів використання водних біоресурсів;
- 4) проведення робіт на рибогосподарських водних об'єктах без погодження відповідно до законодавства та невжиття заходів щодо збереження середовища існування та умов відтворення водних біоресурсів.

Крім того, проектом Закону передбачається:

- 1) уточнення повноважень державних органів та посадових осіб, які здійснюють державний нагляд (контроль) у сфері охорони, раціонального використання і відтворення водних біоресурсів;

2) уточнення положень Законів України «Про тваринний світ» та «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів», що дозволить здійснювати рибоохоронні заходи на більш високому рівні.

Головне науково-експертне управління, проаналізувавши законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони водних біоресурсів та середовища їх існування, висловило ряд зауважень до нього.

Так, Головне управління не вбачає потреби у внесенні змін до ч. 5 ст. 39 Закону України «Про тваринний світ», за змістом яких «у період масового розмноження диких тварин, з 1 квітня до 15 червня, забороняється проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (пальба, проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, використання моторних маломірних суден, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах, *за винятком їх використання під час здійснення контролю у галузі охорони, використання і відтворення тваринного світу*)».

Дискусійною вважають пропозицію доповнити ст. 22 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» новою ч. 3, відповідно до якої «під час проведення громадського контролю за провадженням рибогосподарської діяльності громадські інспектори мають право використовувати власні транспортні засоби, річкові та маломірні судна, які забезпечуються за власний кошт паливо-мастильними матеріалами для забезпечення проведення таких перевірок». Зокрема, згідно з п. «а» ч. 2 ст. 36 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» «громадські інспектори з охорони довкілля: беруть участь у проведенні спільно з працівниками органів державного контролю рейдів та перевірок додержання підприємствами, установами, організаціями та громадянами законодавства про охорону навколишнього природного середовища, додержання норм екологічної безпеки та використання природних ресурсів», а не мають забезпечувати такі рейди та перевірки, що впливає із проекту.

Головне науково-експертне управління висловило також зауваження щодо запропонованих змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України. Звернуло увагу на те, що назва проекту, у якій йдеться про внесення змін до деяких законодавчих актів України «щодо охорони водних біоресурсів та середовища їх існування», у цілому не відповідає змісту проекту, у якому зміни стосуються значно ширшого кола питань, а саме: «тваринного» і «рослинного світу» (ч. 5 ст. 39 Закону України «Про тваринний світ», ст. ст. 88, 88-1, 90 КУпАП, ст. ст. 201, 249 КК України); «природних ресурсів» (ст. 91-2 КУпАП).

Узагальнюючий висновок Головного науково-експертного управління: за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання із врахуванням висловлених зауважень і пропозицій.

Комітет з питань бюджету у своєму висновку до законопроекту зазначив, що реалізація положень законопроекту може призвести до збільшення надходжень бюджетів за рахунок надходжень від штрафів за відповідні правопорушення у разі їх виявлення та залежно від санкцій, що

застосовуватимуться. Про таке також зазначає Міністерство фінансів України у висновку до даного законопроекту, відмітивши, що вартісна величина впливу залежатиме від кількості встановлених правопорушень. Тому відповідно до вимог частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України та частини третьої статті 91 Регламенту Верховної Ради України суб'єкту права законодавчої ініціативи належало надати до законопроекту фінансово-економічного обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

За наслідками розгляду законопроекту, Комітет з питань бюджету прийняв рішення, що проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони водних біоресурсів та середовища їх існування матиме опосередкований вплив на показники бюджетів (може призвести до збільшення доходів залежно від виявлених правопорушень). У разі прийняття відповідного закону він може набирати чинності згідно із законодавством.

Комітет з питань інтеграції України з Європейським Союзом, розглянувши законопроект № 2765, визнав його положення такими, що регулюються національним законодавством країн-членів Європейського Союзу та не підпадають під дію міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

Міністерство юстиції України у своєму висновку зазначило, що законопроект потребує доопрацювання з урахуванням наданих зауважень.

Міністерство енергетики та захисту довкілля України підтримує проект Закону № 2765 за умови його доопрацювання у відповідності до зауважень та пропозицій, викладених у висновку (додається).

Комітет з питань екологічної політики та природокористування підтримує ініціативу посилення відповідальності за порушення правил використання об'єктів тваринного світу, а саме риби та інших водних біоресурсів, а також посилення відповідальності за порушення вимог щодо охорони середовища їх перебування (забруднення, проведення днопоглиблювальних, берегоукріплювальних, гідромеліоративних робіт) і шляхів міграції, переселення, акліматизації та схрещування.

Комітет зазначає, що підґрунтям для підготовки законопроекту стали дослідження громадських і міжнародних організацій та статистична звітність Держрибагентства, де відмічається зростання кількості випадків браконьєрства. Реалізація законопроекту дасть можливість виконати міжнародні зобов'язання, зокрема імплементація окремих положень Оселищної директиви.

Представники Мінекоенерго та Держекоінспекції зазначили про підтримку законопроекту та звернули увагу на необхідність узгодження запропонованих змін до ст. 88 Кодексу України про адміністративні правопорушення з положеннями Кримінального кодексу України у частині розміру штрафних санкцій, а також щодо змін до статті 22 Закону України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів» з положеннями Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» в частині повноважень громадських інспекторів з охорони довкілля.

За результатами розгляду Комітет **в и р і ш и в**:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони водних біоресурсів та середовища їх існування (реєстр. № 2765 від 16.01.2020 р.), внесений народними депутатами України Маріковським О.В., Овчинниковою Ю.Ю., Бондаренком О.В. та іншими народними депутатами України, включити до порядку денного третьої сесії та розглянути на пленарному засіданні Верховної Ради України, за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу.

2. Співдоповідачем при розгляді проекту Закону від Комітету визначити заступника Голови Комітету, народного депутата України Маріковського Олександра Валерійовича.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО